

LØGTINGSINS UMBOÐSMAÐUR

Tórshavn, tann 22. juni 2007

J.Nr.: 200700024 / 7

(at tilskila í svari)

Viðgjørt:

Álit

viðvíkjandi klagu um noktan av almennum innliti í uppsagnarmál

Við teldubrævi, dagfest 21. febr. 2007, hevur A, blaðstjóri sent umboðsmanninum soljóðandi klagu:

"Fari við hesum at klaga Fuglafjarðar Kommunu fyri at nokta undirritaða neyðugt innlit í málið um havnafútan í Fuglafirði, fyri at fáa málið lýst á nøktandi og samfelagsgagnligan hátt. Sum undirritaði eisini hevur sagt frá, er ikki biðið um innlit í persónlig viðurskiftir, men einans í umstøðurnar, sum gjørdu seg galdandi, at neyðugt var at siga havnafútanum úr starvi."

Sí gongdina niðanfyri.

Avrit av hesum er sent til Fuglafjarðar Kommunu."

Málsgongd

Við teldubrævi, dagfest 15. febr. 2007, hevur A, blaðstjóri sent Fuglafjarðar kommunu soljóðandi innlitsumbøn:

"Aftaná telefonsamrøðu við teg, fari eg her við at biðja um alment innlit í málið um havnafútan, B, sum kommunan hevur sagt úr starvi.

Fari at biðja um skjóta avgreiðslu."

Við teldubrævi, dagfest 21. febr. 2007, hevur Fuglafjarðar kommuna svarað innlitsumbønini soleiðis:

"Fuglafjarðar kommuna hevur móttikið umsókn tygara, send yvir teldupost tann 15. februar 2007, um alment innlit í málið um havnafútan B, sum kommunan hevur sagt úr starvi.

Sagt skal verða tykkum frá, at avgerð er tikin um, at innlit ikki verður givið í viðgerðina av málinum. Grundgevingarnar eru, at alt málið inniheldur nógvar persónligar upplýsingar um, og metingar av viðkomandi starvsfólki.

Tí verður málið undantikið innliti sambært § 12, stk. 1, nr. 1 í lógini um alment innlit. Málið er hartil trupult persónmál og soleiðis háttað, at bæði almenn og privat áhugamál vegna serligu umstøðurnar tala fyri at halda málið undan almennum innliti.

Tí verður innlit eisini noktað vísandi til § 13, stk. 1, nr. 6 í lógini um alment innlit."

Við teldubrævi, dagfest 21. febr. 2007, hefur A, blaðstjóri svarað kommununi soleiðis:

"Takk fyri skjótt svar. Fari samstundis at boða Fuglafjarðar Kommunu frá, at eg fari at klaga hesa avgerð til Umboðsmannin.

Eg biði ikki um innlit í persónsupplýsingar, men innlit í upplýsingar, sum førdu til, at havnafútin varð koyrdur úr starvinum.

Borgarstjórin hefur sjálvur verið úti og sagt, at havnafútin hefur stolið streym, og at kommunan hefur prógv fyri hesum.

Hesar upplýsingar vil blaðið hava innlit í, so borgararnir verða kunnaðir um hvat ein fólkavaldur í almennum starvi hefur gjørt."

Partshoyring

Umboðsmaðurin gjørði av at kanna hetta málið nærri, og við skrivi, dagfest 21. febr. 2007, varð klagan send Fuglafjarðar kommunu til ummælis, eins og biðið varð um skjølini, bæði viðvíkjandi umrødda starvsfólkamálinum og innlitsumbønini.

Við skrivi, dagfest 16. mars 2007, hefur Fuglafjarðar kommuna greitt umboðsmanninum soleiðis frá málinum:

"Viðvíkjandi klagu frá A, dagfest 21. februar 2007.

Fuglafjarðar kommuna hefur móttikið skriv frá Løgtingsins Umboðsmanni, dagfest 21. februar 2007, har greitt verður frá, at Umboðsmaðurin hefur móttikið kæru frá A um avgerðina hjá kommununi í sambandi við umbøn um alment innlit.

Umboðsmaðurin hefur gjørt av at kanna hetta mál nærri og heitir í hesum sambandi á kommununa um at greiða nærri frá hesum máli, somuleiðis sum kommunan verður biðin um at lata umboðsmanninum til láns øll skjøl, bæði viðvíkjandi hesum starvsfólkamáli og innlitsumbønini.

Í sambandi við innlitsumbønina skal verða upplýst, at kommunan hefur kannað fyrispurningin frá A hjá lögfrøðingi, og hansara niðurstøða hefur verið greið, og út frá hesum hefur kommunan við skrivi til A gjørt av við telduposti, dagfestum 21. februar 2007, at nokta blaðnum innlit í hetta persónsmál, vísandi til § 12, stk 1, nr. 1 og § 13, stk. 1, nr. 6 í lógini um alment innlit.

Í sambandi við málið um havnameistaran B er rúgvismikið tilfar, sum sent verður Umboðsmanninum í avriti. Hetta mál, sum hefur verið viðgjørt, síðan hetta byrjaði bæði í trúnaði í fyrisitingini, hjá lögfrøðingum, í fíggjarnevndini og í býráðnum, og eru tessvegna allar viðgerðir farnar fram fyri læstum hurðum, grundað á hetta serliga persónsmál, sum bæði viðvíkir havnameistaranum B, síðan hesin varð settur í starv tann 01. januar 2006, og eisini tíð hansara sum formaður í havnanevndini frá 2003 til ultimo 2005.

Hetta er tíðin, sum ongar rokningar eru útskrivaðar frá Fuglafjarðar havn, eitt nú til ... v/B sum eigara, t.v.s. frá 04. apríl 2003 til juni 2006. Sjálvt um hann gerst havnameistari 01. januar 2006, og er greiður um viðurskiftini sendir hann ongar rokningar út tíverri, hvørki til sín ella aðrar, sum hava fingið streym frá kommununi, sum ikki hava sjálvstøðugar elmálarar.

Annars gera eisini onnur viðurskifti seg galdandi, eitt nú, at B hefur hildið áfram við arbeiði sínum fyri fyrrverandi arbeiðsgevara sín ..., sjálvt um greitt stendur í "Reglugerðini fyri havnameistaran fyri Fuglafjarðar havn", at hesin skal hava loyvi frá kommununi fyri at starvast fyri onnur.

Eisini er manglandi marknarføring eitt av kriteriunum fyri uppsøgnini av viðkomandi starvsmanni.

Annars er sum sagt rúgvismikið tilfar, sum undirbyggir alt málið frá byrjan til enda, og um Umboðsmaðurin ynskir fleiri upplýsingar eru tit vælkomn at seta tykkum í samband við kommununa."

Við skrivi, dagfest 28. mars 2007, boðaði umboðsmaðurin pørtunum frá, at umboðsmaðurin ikki helt tað vera neyðugt við framhaldandi partshoyringum í málinum, og at málið tí varð tikið upp til endaliga viðgerð. Avrit av skrivinum frá kommununi varð sent klagaranum til kunningar.

Niðurstøða

Hetta málið snýr seg um, at Fuglafjarðar kommuna hefur noktað klagaranum innlit í málið um havnameistaran hjá kommununi, sum varð sagdur úr starvi.

Soleiðis sum innlitsumbønin er orðað, kann eingin ivi vera um, at tað er uppsøgnina og grundarlagið undir hesari, sum klagarin biður um innlit í.

Kommunan sýtir innlitsumbønini vísandi til §§ 12, stk. 1, nr. 1 og 13, stk. 1, nr. 6 í innlitslógini (løgtingslóg nr. 133 frá 10. juni 1993 ...). Hesar greinar eru soljóðandi:

"§ 12. Rætturin til skjalainnlit fevnir ikki um upplýsingar um

- 1) privatu, herundir fíggarligu, viðurskiftini hjá einstaklingum,
- 2) ...

Stk. 2. Um bert ein partur av skjalinum kemur undir ásetingina í stk. 1, skal hann verða kunnaður við hin partin av innihaldinum í skjalinum.

§ 13. Rætturin til skjalainnlit kann avmarkast í tann mun tað er neyðugt til verju av munandi umhugsni viðvíkjandi

...

6) privatum ella almennum áhugamálum, har tað vegna serligar umstøður í hesum føri er neyðugt at dylja málið.

Stk. 2. Um umstøður, sum nevndar í stk. 1 bert gera seg galdandi fyri ein part av einum skjali, skal viðkomandi gerast kunnigur við restina av innihaldinum í skjalinum."

Í ummælisskrivi sínum til mín sigur kommunan, at málið um havnameistaran er eitt persónsmál, sum er viðgjørt fyri afturlatnum hurðum.

Til hetta er at siga, at tað í sær sjálvum ongan týdning hefur fyri spurningin um rættin til innlit, at málið er viðgjørt fyri afturlatnum hurðum. Avgerðin um, hvørt eitt mál, skjal ella upplýsing eru fevnd av rættinum til innlit, skal viðgerast við støði í innlitslógini.

Umsóknin um innlit snúði seg sum nevnt um uppsøgnina og grundarlagið undir hesari.

Sambært § 2, stk. 1 í innlitslógini fevnir rætturin til alment innlit ikki um starvssetanarmál og mál um framflytan í hægri starv. Hetta merkir samstundis, at uppsagnarmál skulu viðgerast eftir vanligu reglunum í lógini.

Í grundgevingunum fyri noktanini vísir kommunan til §§ 12, stk. 1, nr. 1 og 13, stk. 1, nr. 6, sum snúgvá seg um verju av ávikavist privatlívinum hjá einstaklingum og munandi umhugsni fyri almennum ella privatum áhugamálum, grundað á serligar umstøður. Hendan seinna er ein undantaksregla, sum einans kann nýtast í heilt serligum førum.

Í hesum sambandi skal eisini verða víst til ávikavist § 12, stk. 2 og § 13, stk. 2, sum eru endurgivnar omanfyri. Har er ásett, at teir partarnir av einum skjali, sum ikki eru vardir móti innliti eftir stk. 1, skal viðkomandi hava høvi at gera seg kunnigan við.

Tað er bert í heilt serligum førum, at § 12, stk. 1 kann nýtast til at forða almennum innliti í heil mál. Sum eitt dømi um slík mál kunnu nevast barnaverndarmál. Uppsagnarmál eru ikki vard á sama hátt, men t.d. grundgevingarnar fyri einari uppsøgn kunnu vera undantiknar innliti, í tann mun, tær avdúka nakað, sum hoyrir privatlívinum til. Um markið fyri nýtisluni av § 12, stk. 1, nr. 1 stendur soleiðis í Offentlighedsloven med kommentarer af John Vogter, 3. udg., bls. 216-217:

”...

Det er almindeligt antaget, at ikke enhver konkret oplysning om enkeltpersoners forhold kunne tilbageholdes med hjemmel i den tilsvarende bestemmelse i offentlighedsloven af 1970. Bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 1, i offentlighedsloven fra 1970 kan kun antages at omfatte oplysninger, som efter en generel vurdering må siges at vedrøre ”privatlivets fred”, dvs. private (herunder økonomiske) forhold, som med rimelig grund kan forlanges unddraget offentligheden, jf. Eilschou Holm, UfR 1975B.354. Tilsvarende har Folketingets Ombudsmand givet udtryk, for at bestemmelsen bør undergives en forholdsvis snæver fortolkning, jf. *FOB 1976, side 130 ff.*

Den ændrede sproglige formulering af bestemmelsen i nr. 1 i forhold til § 2, stk. 1, nr. 1, i offentlighedsloven af 1970, har på den baggrund alene til formål at understrege, at udgangspunktet for afgrænsningen af, hvilke oplysninger der kan anses for omfattet af undtagelsesbestemmelsen, navnlig må søges i en vurdering af, hvorvidt oplysningerne kan betegnes som ”følsomme”, dvs. er af en sådan karakter, at de efter almindelig opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab, jf. F.T. 1985/86, tillæg A, sp. 226, hvor det yderligere anføres, at den ændrede formulering indebærer en vis indskrænkning af undtagelsesbestemmelsens anvendelsesområde i forhold til tidligere, jf. nedenfor under pkt. 8.

...”

Í ummællisskrivi sínum greiðir kommunan mær frá, at uppsøgnin er grundað á, at havnameistarin ongar elrokningar hevur sent út í 2006, at hann hevur hildið áfram við arbeiði sínum fyri fyrrverandi arbeiðsgevaran, uttan at hava fingið loyvi til tess frá kommununi, umframt manglandi marknaðarføring.

Vísandi til frágreiðingina frá kommununi, dugi eg ikki at síggja, at grundarlag er fyri avgerðini um at nokta innlit í hetta málið í sínari heild.

Vísandi til tíðina, sum er gingin síðani avgerðin um at nokta innlit er tikin, fari eg at mæla kommununi til at venda sær til klagaran fyri at spyrja, um hesin framvegis er áhugaður í at fáa innlit í málið. Um so er, fari eg eisini at mæla kommununi til at taka innlitsumbønina upp aftur til viðgerðar. Eg fari samstundis at biðja kommununa lata meg frætta, hvat víðari hendir í hesum máli.

Burtursæð frá hesum viðmerkingum og tilmæli haldi eg ikki grundarlag vera fyri at gera meira við hetta málið í løtuni.

Sólja í Ólavsstovu
umboðsmaður